

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/133084

Datum 4 juli 2016
Betreft Verslag Milieuraad, 20 juni 2016

Geachte voorzitter,

Graag informeer ik u over de uitkomsten van de tweede Milieuraad onder Nederlands EU voorzitterschap, die op 20 juni plaatsvond in Luxemburg. Ik ben tevreden over de bereikte resultaten. De Raad nam een verklaring aan over de ratificatie van het Parijs-akkoord en een tweetal Raadsconclusies over Actieplannen van de Commissie voor circulaire economie en *wildlife trafficking*. De Raad voerde een beleidsdebat over de hervorming van het EU emissiehandelssysteem voor CO₂ (ETS) en besprak de stand van zaken rond de onderhandelingen voor de herziening van de NEC Richtlijn. Tenslotte was er een reeks diverspunten, waaronder over *NOx uitstoot van dieselauto's*, hormoonverstorende stoffen, REACH Forward, verschillende internationale bijeenkomsten, *Make it Work* en de mededeling van de Commissie over een *Environmental Implementation Review*. De lidstaten en Commissie complimenteerden en bedankten het Voorzitterschap voor de grote inzet, het vele werk dat de afgelopen zes maanden is verzet en voor de bereikte resultaten.

ETS

De Milieuraad startte met een beleidsdebat over de herziening van het EU ETS. Er was veel steun vanuit de lidstaten voor de analyse van het Nederlandse voorzitterschap en het werk dat is verricht om het voorstel van de Commissie ter herziening van het ETS te verhelderen. Een grote meerderheid was het eens met de uitgangspunten geschetst door het voorzitterschap.

De lidstaten onderschreven dat versterking van het ETS systeem de hoeksteen van het EU klimaatbeleid vormt. Zij zijn het op veel belangrijke uitgangspunten eens. Bijna alle lidstaten gaven aan dat besluiten die de Europese Raad op 23 oktober 2014 nam over het EU klimaatdoel voor 2030 en de hoofdlijnen van het EU 2030 klimaat- en energiepakket leidend moeten zijn voor de herziening van het EU ETS. Voor alle lidstaten is het van belang dat de internationaal opererende en concurrerende industrie voldoende wordt beschermd tegen koolstoflekkage. Vrijwel alle lidstaten willen hiervoor een gefocuste aanpak, maar de meningen lopen uiteen hoe die het beste kan worden vormgegeven. Ook moet bij de herziening volgens veel lidstaten rekening gehouden worden met de afspraken in

het Parijs-akkoord, waaronder de ambitiecyclus waarmee Partijen bij het akkoord periodiek hun klimaatinzet heroverwegen. Het EU ETS moet voldoende toegerust worden om gelijke tred te kunnen houden met de ontwikkelingen in het Parijs-akkoord. Flexibiliteit in de uitwerking is derhalve nodig om goed te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/133084

Uit het debat kon ik verder concluderen dat er veel aandacht is voor de rol van de marktstabiliteitsreserve (MSR) en de fondsen voor modernisatie en innovatie. Lidstaten zijn het eens dat de fondsen de EU klimaatdoelen moeten ondersteunen, maar verschillen van mening over welke vorm van governance dit het beste kan waarborgen. Er is brede overeenstemming dat de herziening niet tot onnodig hoge administratieve lasten moet leiden voor kleine bedrijven en kleine uitstoters. De Commissie gaf aan dat partijen nu goed uitgerust zijn voor verdere discussie over dit onderwerp. De punten uit het debat worden in deze discussie meegenomen. De voorgestelde aanpak kan op brede steun rekenen en geeft een gedegen basis voor het inkomend voorzitterschap Slowakije om de onderhandelingen voort te zetten.

Ratificatie van het Parijs-akkoord

Ik ben blij dat het is gelukt overeenstemming te bereiken over een Raadsverklaring over de ratificatie van het Parijs-akkoord. Tijdens het debat werden enkele tekstuele wijzigingen aangebracht om de tekst nog beter aan te laten sluiten bij de precieze bewoordingen van het Parijs-akkoord.

In de verklaring doet de Raad een oproep aan de EU en de lidstaten om zo spoedig mogelijk de ratificering van het Parijs-akkoord af te ronden, zodat de instrumenten van ratificatie collectief bij het Secretariaat-Generaal van de VN kunnen worden gedeponereerd. Evenals de andere lidstaten ben ik van mening dat het huidige momentum moet worden behouden en dat de EU haar voorttrekkersrol die zij ook innam tijdens de COP21, moet blijven vervullen.

Daarnaast presenteerde de Commissie haar voorstel voor een Raadsbesluit ter ratificatie van het Parijs-akkoord namens de EU. De Raad heeft het voorstel verwelkomd.

NEC Richtlijn

De Raad besprak de stand van zaken rond de onderhandelingen voor de herziening van de NEC Richtlijn. Op de laatste dag van ons Voorzitterschap is een akkoord bereikt met het Europees Parlement. Ik heb gestreefd naar een zo hoog mogelijk ambitieniveau met doelstellingen die realistisch en haalbaar zijn. Ik ben blij dat we dit akkoord na lang onderhandelen hebben weten te bereiken voor alle mensen in Europa! Het akkoord leidt er toe dat het aantal vroegtijdige sterfgevallen als gevolg van luchtverontreiniging in 2030 bijna wordt gehalveerd.

Circulaire Economie

De Raadsconclusies over het Actieplan circulaire economie zijn met consensus aangenomen door de Raad. Hierbij kreeg het voorzitterschap veel complimenten over het ambitieuze resultaat. De Raadsconclusies geven sturing aan de

Commissie, lidstaten en stakeholders bij de uitvoering van het Actieplan. Tijdens de bespreking wezen lidstaten unaniem op het belang van een circulaire economie. De lidstaten steunen de concrete maatregelen voor een langere levensduur en circulair ontwerp van producten (via Ecodesign) en een verbod op microplastics in cosmetica. Verder werd door lidstaten de nadruk gelegd op het belang van marktconforme instrumenten, zoals het inkoopbeleid om de circulaire economie verder te brengen. Op 27 juni heeft de Landbouwwraad zich gebogen over voedselverliezen en -verspillingen.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/133084

Daarnaast heb ik een toelichting gegeven over de voortgang in de onderhandelingen over het pakket wetgevende voorstellen over afval. De lidstaten spraken hun waardering uit voor de tot dusver geboekte resultaten. Voor het Slowaaks voorzitterschap zal dit dossier ook een van de prioriteiten vormen.

Wildlife Trafficking

Ook de Raadsconclusies over het Actieplan tegen *wildlife trafficking* zijn zonder aanpassingen aangenomen door de Raad. De Raadsconclusies roepen op tot actie van de Commissie en lidstaten om stroperij en illegale handel in producten daarvan tegen te gaan.

Naar aanleiding van de motie Van Veldhoven/Koşer Kaya (Kamerstuk 21501-08, nr 637) over de openbaarmaking van de resultaten van de Fitness Check Vogel- en Habitatrichtlijnen kan ik het volgende melden. Tijdens de Milieuraad is vanuit diverse lidstaten aangedrongen op de publicatie van de Fitness Check resultaten. Commissaris Vella heeft hierop aangegeven dat het Refit-rapport over Vogel- en Habitatrichtlijnen nog niet is gepubliceerd omdat de interne procedures binnen de Commissie nog niet zijn afgerond. De organisatie van een conferentie over het verbeteren van de implementatiepraktijk is op zijn vroegst aan de orde na publicatie van de Fitness Check documenten. Hiermee beschouw ik de motie als uitgevoerd. Uiteraard zal de staatssecretaris van Economische Zaken uw Kamer over de verdere ontwikkelingen informeren.

Diversenpunten

NOx uitstoot van dieselauto's

De Raad werd door het voorzitterschap geïnformeerd over de uitkomst van het beleidsdebat over NOx uitstoot door dieselauto's tijdens de Transportraad van 7 juni jl. Uit het debat kon ik concluderen dat de lidstaten, net als in de Transportraad, verkeerde interpretatie en misbruik van de uitzonderingsbepalingen willen voorkomen. Lidstaten benadrukten bovendien het belang van een goede toepassing van de regels, de handhaving daarvan en het gezamenlijk optreden van de EU op dit gebied. Op verzoek van een meerderheid van de lidstaten gaf de Commissie aan voor het einde van het jaar met een verdere verduidelijking van de huidige regels te zullen komen.

Hormoonverstorende stoffen

Op verzoek van Frankrijk presenteerde de Commissie haar voorstel voor criteria ter identificatie van hormoonverstorende stoffen. Tijdens de vorige Milieuraad van 4 maart jl. heeft de Raad onder mijn voorzitterschap de Commissie opgeroepen om snel actie te ondernemen om te voldoen aan de uitspraak van het Hof van

Justitie, en te komen met deze criteria. Een aantal lidstaten gaf aan zorgen te hebben dat met de nu voorgestelde criteria te weinig stoffen aan de criteria kunnen voldoen. Deze lidstaten zouden liever zien dat het voorzorgsprincipe wordt gehanteerd zodat ook *mogelijk* hormoonverstorende stoffen onder de definitie vallen. Ik heb aangegeven dat ik hoop dat er snel voortgang wordt geboekt op dit onderwerp en dat de discussie over deze criteria nu in de betreffende fora gevoerd moet gaan worden.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/133084

Internationale bijeenkomsten

Ik heb tijdens de Raad een korte terugkoppeling gegeven van een aantal internationale bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden sinds de vorige Milieuraad: *de high level meeting* ter voorbereiding van de ICAO Assemblée, de UNEA-2 bijeenkomst in Nairobi en de 8ste Environment for Europe Ministeriele bijeenkomst in Batumi. Wat betreft ICAO is er gesproken over de ontwikkeling van een *single Global Market-Based Measure* om broeikasgasuitstoot van internationale luchtvaart terug te dringen. Dit is van groot belang omdat ook de luchtvaartsector bij moet dragen aan het behalen van de doelstellingen uit het Parijs-akkoord. Ik beschouw de UNEA-2 bijeenkomst als een succes. Er was een grote opkomst, 174 landen waren vertegenwoordigd waarvan 123 op ministerieel niveau, en er zijn 25 resoluties aangenomen. Ik betreur het echter dat het niet is gelukt om een *political outcome document* aan te nemen tijdens de bijeenkomst. Ook de Environment for Europe Ministeriële bijeenkomst in Batumi, waar o.a. een ministeriële verklaring is aangenomen, is succesvol verlopen.

Informeel bijeenkomst van milieu- en transportministers

Ik heb de Raad geïnformeerd over de resultaten van de informele bijeenkomst van milieu- en transportministers. De Commissie sprak grote waardering uit voor deze innovatieve gecombineerde bijeenkomst.

High level bijeenkomst Make it Work

Tijdens de Raad heb ik een terugkoppeling gegeven van de high level bijeenkomst Make it Work. Tijdens de bijeenkomst werd geconcludeerd dat het project moet worden voortgezet met actieve en structurele steun van de Commissie en betrokkenheid van de lidstaten. De Commissie gaf tijdens de Raad aan zich hiervoor te blijven inzetten om de milieuregelgeving eenvoudiger en effectiever te maken. Meerdere lidstaten spraken hun waardering uit voor het initiatief, en gaven aan dit te blijven steunen.

REACH Forward bijeenkomst

Ik heb de Raad geïnformeerd over de REACH Forward conferentie. Het doel van de conferentie was om input te leveren voor de 2017 REACH review. Hierbij kwam naar voren dat er meer moet worden gedaan om blootstelling aan schadelijke stoffen te minimaliseren en om de doelstellingen van het 7^e MAP te realiseren. Veel lidstaten riepen het inkomende Slowaakse voorzitterschap op om dit dossier verder op te pakken.

Environmental Implementation Review

De Commissie presenteerde haar voorstel voor de Environmental Implementation Review. Ik heb aangegeven blij te zijn dat het voorstel complementair is aan ons Make it Work project. Beiden hebben het zelfde doel, namelijk betere implementatie van milieuregelgeving, maar hanteren een verschillende invalshoek. Daarom heb ik het belang onderstreept van een gecoördineerde aanpak zodat beide projecten elkaar versterken.

Vuursalamanders

België, Duitsland en Luxemburg informeerden de Raad over de Vuursalamander, die onder andere in Nederland door een dodelijke schimmel met uitsterven wordt bedreigd.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/133084

Inkomend Slowaaks voorzitterschap

Tot slot informeerde het inkomende Slowaakse voorzitterschap de Raad over haar plannen en prioriteiten voor de komende 6 maanden. Hier werden onder andere het internationale klimaatbeleid, de herziening van het ETS systeem, *Effort Sharing Decision* (ESD) en LULUCF, luchtkwaliteit, circulaire economie, *green economy*, waterschaarste en -droogte en biodiversiteit genoemd.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma